

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Brevet sendes alene pr. mail.

Høringssvar på udkast til lov om ændring af miljøbeskyttelse - producentansvar

Miljø- og fødevareministeriet har den 6. november 2019 sendt udkast til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (producentansvar) i høring. Lovforslaget skal etablere hjemler, der implementerer nye regler for emballageaffald, elektronikaffald, batterier og biler.

Lovforslaget består primært af bemyndigelser til ministeren, og det fremgår stort set ikke, hvordan producentansvaret i praksis skal implementeres.

Hvordan man konkret vælger at implementere reglerne, har stor betydning for den danske affaldssektor. Derfor finder vi det betænkeligt, at en række væsentlige valg overlades til ministeren og centraladministrationen uden at have været genstand for en politisk debat. Det handler blandt andet om roller, ansvar, samarbejde, organisering, finansiering og incitament til ECO-design.

Vi vil derfor opfordre til, at der snarest tages en politisk debat om, hvordan rammerne for implementeringen af producentansvaret i Danmark skal se ud. Vi opfordrer til, at øvrige relevante aktører inddrages i debatten.

Dansk Affaldsforening har lavet vedlagte forslag til, hvordan rammerne for en model kan se ud. Vi opfordrer folketinget og ministeriet til at tage udgangspunkt i forslaget.

Anbefalinger

Det er afgørende for den reelle funktion af producentansvaret, at det implementeres med omtanke. Gøres det, åbner der sig nogle muligheder, vi ikke har i dag.

Vi anbefaler, at kommuner og affaldsselskaber får en afgørende rolle i forbindelse med indsamlingen og den indledende sortering af emballageaffaldet. Dette skal ske i samarbejde med de relevante aktører.

Derfor er det afgørende, at der i lovforslaget lægges op til et forpligtigende samarbejde parterne imellem, da det vil have stor betydning for at etablere et

13-12-2019
Side 1 af 3

J.nr. NIR 11.6.10.3-01

Dansk Affaldsforening
Vester Farimagsgade 1, 5.
1606 København V

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

velfungerende system. Rolle og ansvar bør derfor allerede på det principielle niveau beskrives i lovforslaget.

De nye regler er en gunstig mulighed for at sikre sig det samarbejde mellem de forskellige led i værdikæden, der er afgørende for udviklingen af affaldssektorens rolle i den cirkulære økonomi.

Det vil også kræve, at der i lovforslaget lægges op til at tage mere proaktive redskaber i brug for at fremme udviklingen af mere miljøvenlige emballager, der er nemmere at genbruge, reparere og genanvende.

Det er ikke nok at bruge gradueret gebyrer. Der skal også ses på andre incitamenter som fx afgifter, brug af genanvendelige materialer i nye produkter, forbud, krav om udfasning, reparation, designkrav og/eller krav om standardisering af materialer.

Det er vores anbefaling, at der kun etableres en kollektiv ordning (evt. en for husholdningsemballager og en for erhvervsemballager). Fordelene er, at der primært sættes fokus på de miljømæssige målsætninger, systemets funktion og udvikling fremfor og undgå parallelle systemer fremfor en kamp om medlemmer. Ordningen skal naturligvis underlægges nogle regler om fx akkreditering og jævnlig kontrol af, at opgaven løses tilfredsstillende.

Det vil også være i regi af den kollektive ordning, at der kan etableres forpligtende samarbejder mellem de forskellige aktører i værdikæden. Hvordan det præcist skal foregå bør naturligvis drøftes mellem aktørerne – private som offentlige. Intentionen bør dog fremgå af lovforslaget.

Vi er enige i, at der skal gøres en indsats for at øge genbruget af elektronikaffald, herunder reparation og genbrug af komponenter. Derfor lavede vi allerede for to år siden et forslag (vedlagt), der skal gøre det muligt for kommunerne at lave socialøkonomiske virksomheder, der kan styrke genbrug og reparation af elektronikaffald og samtidigt hjælpe borgere, der har svært ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet.

Dette bør suppleres med, at der på de kommunale genbrugspladser skabes nogle rammer, der styrker muligheden for at genbruge og reparere de store mængder af elektronikaffald, der modtages. Det system har allerede vist sig at kunne fungere, og det giver rigtig god mening for borgerne.

På den baggrund anbefaler vi, at bestemmelserne om private tilbagetagingsordninger trækkes. Det er vanskeligt at se, hvordan en ny (og tredje) ordning for elektronikaffald, hvor private virksomheder kører rundt og må hente elektronikaffald, skal gøre det nemmere for borgerne.

Endelig anbefaler vi, at der i lovforslaget tages stilling til, hvordan man vil sikre sig, at det system, der etableres for erhvervsemballager, understøtter de grundlæggende formål med det udvidede producentansvar. Nu står der alene, at man vil fortsætte som hidtil uden at begrunde, hvordan det kan understøtte bedre produkter, mere genbrug, mere genanvendelse osv.

Lovforslaget bør indeholde de principielle rammer

Som forslaget ligger nu, kan ministeren i princippet fastsætte i bekendtgørelser, at kommunernes rolle alene skal være at agere "udbudskontor". Kommunerne får godt nok ansvaret for at indsamle emballageaffald fra husholdninger, men er bundet på hænder og fødder, hvad angår handlefrihed. Det er vi ikke interesseret i.

Det manglende kendskab til de fremtidige rammer vil betyde, at alt (udviklings)arbejde med affaldshåndtering – privat som offentligt - går i stå. Ingen investerer eller bruger ressourcer på opgaver, man ikke ved om man skal løse i fremtiden.

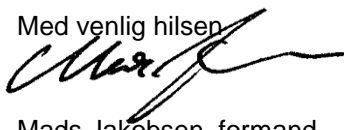
Vi vil derfor opfordre til, at det lovforslag, der fremsættes i Folketinget i langt højere grad, beskriver, hvordan man forestiller sig de principielle rammer for, hvordan producentansvaret for emballager skal implementeres. Vi skal i den sammenhæng advare mod, at det implementeres efter samme principper som elektronikaffald, da det ikke fungerer efter hensigten.

Ministeriet har haft en følgegruppe til sin rådighed det seneste 1½ år, kunne være brugt til at udvikle forslag og/eller principper, men er i stedet brugt til at komme med sporadisk input og til at kommentere på diverse konsulentrapporter.

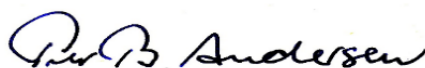
Vi skal derfor opfordre til, at ministeriet iværksætter et arbejde, der skal sikre, at et forslag til principielle rammer for implementeringen af producentansvaret er beskrevet i lovforslaget inden det fremsættes i Folketinget.

Vores bemærkninger til lovforslaget er uddybet i vedlagte notat. Dansk Affaldsforening stiller sig naturligvis til rådighed, hvis I ønsker at få uddybet eller på anden vis drøfte vores høringssvar.

Med venlig hilsen

Mads Jakobsen, formand

Per Bødker Andersen, næstformand